

DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.6\(1\).6](https://doi.org/10.37634/efp.2022.6(1).6)
УДК 342.9

Вікторія Сергіївна ТКАЧОВА

студентка, Національний Юридичний Університет ім. Ярослава Мудрого

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3283-8126>

e-mail: victoriatkacheva2003@gmail.com

Павло Юрійович ЛАВРИК

студент, Національний Юридичний Університет ім. Ярослава Мудрого

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9666-8237>

e-mail: pavel.lav2017@gmail.com

ЗАКОН УКРАЇНИ "ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ ПРОЦЕДУРУ". ПЕРШІ КРИТИЧНІ ЗАУВАЖЕННЯ

У статті детально розглянуто шлях розроблення Закону України "Про адміністративну процедуру", який розпочався у 1998 р. Зазначено, що прийняття цього Закону завважало радянське минуле України та неусвідомлення важливості прийняття цього нормативно-правового акту. Підкреслено, що Україна пройшла складний шлях до прийняття Закону України "Про адміністративну процедуру". Однак, на нашу думку, є три певні недоліки, які проаналізовано. У висновку наголошено, що прийняття Закону України "Про адміністративну процедуру" є одним з визначних досягнень України, та, незважаючи на наявність певних серйозних недоліків, цей Закон стане дуже корисним для українського суспільства.

Ключові слова: адміністративна процедура, адміністративне право, законопроект, закон України, законодавство

ВСТУП

Основною ознакою ефективності законодавства у державі є забезпечення дотримання прав та свобод кожного громадянина у відносинах з органами державної влади. Згідно зі ст. 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Відповідно до ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачено Конституцією та законами України [15]. Проте ці положення Конституції не могли діяти сповна у сфері взаємодії людини та публічної адміністрації, через відсутність регулювання законодавством порядку взаємовідносин між особою та органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, їх посадових осіб. Адміністративне законодавство України потребувало оновлення яким став Закон України "Про адміністративну процедуру". Цей Закон дуже важливий для суспільства, а тому доцільним є його аналіз.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою дослідження є праці провідних вчених та матеріали періодичних видань. У статті використовувалися методи теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу тощо.

РЕЗУЛЬТАТИ

Вагомою проблемою, яка стримувала розвиток держави та перешкоджала захисту прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, стала відсутність нормативно правового акту, який міг би вмістити всі адміністративно-процедурні питання.

Указом Президента України № 810 від 22 липня 1998 р. Україною взято курс на розроблення Концепції адміністративної реформи в Україні. І в 1999 р. Міністерство юстиції створило робочу групу для підго-

товки законопроектів. І вже у 2008 р. законопроект вносився на розгляд Верховної Ради України, а в 2009 р. не вистачило кількох голосів, щоб ухвалити законопроект у першому читанні. На жаль, після невдалої спроби, робоча група активізувалася у 2014 р. із залученням німецьких експертів. На початок 2015 р. робоча група завершила підготовку проекту, отримавши попередньо позитивний висновок Програми ЄС SIGMA. Незважаючи на всі позитивні оцінки проекту, цей законопроект у силу певних обставин так і не потрапив до парламенту [18].

Незважаючи на значущість цього нормативно правового акту, частина науковців в Україні не бачили нагальної потреби в ухваленні закону про загальну адміністративну процедуру. В даному випадку перешкоджав вплив радянської історії і відсутність відповідного акту в СРСР. Україна, на жаль, в цьому питанні відставала як від європейських країн та і від пострадянських держав.

На пострадянському просторі тільки на початку 21 ст. країни долучилися до створення актів про адміністративну процедуру. Так у 2000 р. закон про адміністративну процедуру прийняв Казахстан, у 2004 р. – Латвія, а у 2008 р. – Білорусь. Прийняті акти частково відрізняються від положень законодавства США або Німеччини [13]. Так, наприклад, законом, який прийнято у Білорусі, не передбачено конкретні адміністративні процедури, а встановлюються лише основні принципи здійснення процедур [11].

У будь-якому випадку, якщо країна здійснює кроки на законодавче закріплення і прийняття уніфікованого акту, то це свідчить про незворотні кроки для покращення становища суспільства та захисту прав і інтересів приватних осіб у публічно-правових відносинах, а також закріплення на законодавчому рівні загальних мінімальних стандартів взаємовідносин фізичних та юридичних осіб з органами державної влади.

Існують держави, що не мають акта, який регулює адміністративну процедуру, наприклад Португалія чи Ірландія. Насамперед це пов'язано з тим, що публічна

влада в цих державах залишається маловідкритою для суспільства. Так, можна побачити, що в Ірландії досі діє закон про секрет у рамках адміністративної сфери.

А втім, Україна неодноразово зазначала про пріоритетність та необхідність розвитку сфери надання адміністративних послуг і прийняття закону про адміністративну процедуру згідно з європейськими стандартами, зокрема у Стратегії реформування державного управління України на період 2016-2020 рр. [17]. І, як наслідок, 16 листопада 2021 р. парламент прийняв у другому читанні та в цілому Закон України «Про адміністративну процедуру». Однак він тоді так і не набрав чинності у зв'язку з президентським вето.

Президентське вето стосувалося необхідності врегулювати адміністративну процедуру з дотриманням належного балансу інтересів людини, суспільства та обов'язків держави, а також було запропоновано вивести з-під дії цього закону відносини, що виникають під час застосування законодавства про національну безпеку й оборону, громадянство, надання притулку в Україні.

Однак після внесення до законопроекту змін згідно із пропозиціями Президента України його підписано 13 червня 2022 р., про що свідчить відповідне зазначення на сайті Верховної Ради України.

Глава представництва ЄС в Україні Маті Маасікас, коментуючи підписання закону, зазначив: «Сьогодні Президент Зеленський підписав закон про адміністративну процедуру. Україна продовжує свій європейський шлях, навіть опираючись жорсткому російському вторгненню. Представництво ЄС в Україні допоможе застосувати цей ключовий закон на практиці...». [8]. Закон України про адміністративну процедуру запроваджує єдині правила взаємовідносин між органами влади і громадянином та бізнесом, забезпечується право громадянина висловити свою позицію і бути вислуханим адміністративним органом, а також чітке та послідовне викладення процедури оскарження рішень, дій або бездіяльності органів влади [9].

Закон згідно з позицією Президента України набуває чинності через 18 місяців з моменту опублікування, а не через 12, як спершу передбачалось. За цей час планується внести відповідні зміни до законодавства, зокрема до: Закону України "Про звернення громадян", Закону України "Про адміністративні послуги" тощо.

Закон схвалено міжнародними експертними комісіями, оскільки авторам законопроекту, на думку комісії, вдалось досягти відповідності Закону України «Про адміністративну процедуру» до принципів державного управління ЄС. Це проявилось в тому, що зокрема Закон передбачає введення в обіг нових понять: насамперед адміністративний орган, адміністративна процедура, адміністративний акт [16]. Також Закон закріплює права та обов'язки учасників адміністративного провадження. Не абияке значення має ст. 34, яка чітко встановлює, що за відсутності (невизначеності) строку вирішення справи у законодавстві він повинен перевищувати 30 календарних днів після надходження заяви, а в разі проведення слухання у справі – не більше 45 календарних днів з дня реєстрації заяви адміністративним органом. Ст. 16 вирішує проблему бюрократії, яка полагала в постійних нескінченних довідках, зазначаючи, що адміністративний орган не

може зобов'язувати особу самостійно отримувати документи та інші докази, необхідні для здійснення адміністративного провадження, якщо такий обов'язок не визначено законом. Також важливе значення має ст. 93, яка передбачає чіткий механізм реалізації адміністративного акта та заходи, що може бути вжито для його виконання [16].

Проте в будь-якому законі є недоліки, і шляхом аналізу законопроекту, ще до прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру» нам вдалось знайти такі упущення:

1. *Наділення адміністративних органів «квазісудовими функціями».* З цього приводу влучними є висловлення Є.О. Романенка: «... неприйнятними виглядають новели проекту стосовно самостійного перегляду (шляхом відкликання та визнання недійсними адміністративних актів) рішень, прийнятих в межах системи адміністративних органів, та примусового виконання ними своїх рішень (включаючи накладення грошових стягнень). Адже, по суті, вони передбачають вирішення органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування спорів про право, усунення правопорушень та покарання винних за їх вчинення. Іншими словами, адміністративний орган володітиме широкими дискреційними повноваженнями в регулюванні суспільних відносин, і фактично здійснюватиме «квазісудові» функції» [10, с. 141].

Є підстави визнати такі положення закону неконституційними, оскільки згідно зі ст. 8 Конституції України визнається та діє принцип верховенства права. Усі закони та інші нормативно-правові акти повинні прийматись на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Можливість «відкликання» та «визнання недійсним» адміністративного акта повинна покладатись тільки на судові органи. Зазначений принцип закріплений у ч.ч. 1 та 2 ст. 5 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», де вказано, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами та відповідно до визначених законом процедур судочинства; делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається. Особи, які привласнили функції суду, несуть відповідальність, встановлену законом [12]. Соціально-правовим призначенням органів, що функціонують у системі виконавчої влади, є організація виконання законів та реалізація державної політики. Тому у даному випадку повноваження надані адміністративним органам у розд. VII Закону суперечать принципу правової визначеності та принципу верховенства права, оскільки на адміністративні органи «перетягнута» компетенція адміністративних судів, що викликає невідповідність до приписів українського законодавства та Основного Закону.

У рамках цього повноваження, надані адміністративним органам, як зазначає Є.О. Романенко, провокують ризик підвищення у сфері адміністративного права проявів корупції та бюрократизму. Загроза неодноразового змінення адміністративних актів зазначеними органами різного рівня є невідворотною у такому випадку, що також суперечить ст. 8 Конституції України та принципам правової визначеності.

2. *Заподіяння шкоди особі шляхом вилучення майна внаслідок помилки адміністративного органу.* Як відомо,

нормативно-правові акти не повинні суперечити міжнародним договорам, особливо в умовах Євроінтеграційного процесу. У цьому контексті слід звернути увагу на ч. 1 ст. 91 досліджуваного Закону, в якій зазначено, що «майно та кошти, надані особі на підставі адміністративного акта, який відкликано, визнано недійсним із зворотною дією в часі, підлягають поверненню на підставі прийняття адміністративного акта відповідно до процедури, передбаченої цим Законом, з урахуванням положень Цивільного кодексу України». Тут ми бачимо заподіяння шкоди особі шляхом вилучення майна внаслідок помилки адміністративного органу, що порушує право кожного володіти своїм майном. У зауваженнях Головного юридичного управління Верховної Ради України від 07.04.2021 р. зазначена невідповідність такого вилучення згідно з ч. 1 ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. Зазначено, що «кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права». Такому висновку передувало рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у справі «Стретч проти Сполученого Королівства» від 24 червня 2003 р., згідно з яким «самі по собі допущені органами влади порушення при передачі майна у власність особи не можуть бути безумовною підставою для повернення цього майна державі, якщо вони не допущені внаслідок винної, протиправної поведінки самого набувача майна» [7]. Застосування даного рішення підтверджується Рішенням Хустського районного суду Закарпатської області від 29 липня 2013 р. у справі № 713/3619/12, де вказано, що «допущені органами влади порушення при передачі майна у власність особи не можуть бути безумовною підставою для повернення цього майна державі, якщо вони не допущені внаслідок винної, протиправної поведінки самого набувача майна» [14]. Тобто йдеться про те, що у разі якщо особа набула у власність певне майно, скасування акта не може у всіх випадках призводити до завдання, зокрема, майнової шкоди такій особі [7]. Положенням даної Конвенції кореспондується зі ст. 41 Конституції, де зазначено, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Апелюючи до рішення ЄСПЛ позбавлення особи майна, яке вона набула у власність, внаслідок помилки адміністративного органу буде суперечити міжнародно-правовим актам, ратифікованими Україною та положенням Конституції, що в

подальшому стане приводом до ускладнення вчинення адміністративної процедури. Зараз бачимо, що відповідне положення не виправлене після чисельних зауважень, тому це є вагомим недоліком Закону «Про адміністративну процедуру».

3. *Можливість судам вирішувати, який орган компетентний вирішувати справу.* Такі нові «повноваження» суду зазначено у ч. 9 ст. 21 закону, згідно з якою «у разі недосягнення адміністративними органами згоди щодо компетенції та відсутності органу, який є органом вищого рівня для таких адміністративних органів, адміністративний орган або особа має право звернутися до суду для встановлення органу, компетентного вирішувати відповідну справу». Згідно зі ст. 124 Конституції України правосуддя здійснюється виключно судами, та закріплення за судом інших повноважень є неможливим, оскільки виникає суперечність Закону України «Про судоустрій та статус суддів» і Конституції України. У Рішенні № 7-зп від 23 грудня 1997 р. Конституційний Суд України зауважив, що Конституція України має найвищу юридичну силу [15]. Верховенство конституційних норм поширюється на усі сфери державної діяльності, зокрема і на законотворчий процес. Верховна Рада України, приймаючи закони, не має права допускати невідповідностей стосовно будь-яких положень, прямо закріплених у Конституції України [7].

ВИСНОВКИ

У висновку зазначимо, що Закон України «Про адміністративну процедуру» був довгоочікуваним з боку українського суспільства. Його прийняття дозволило забезпечити ефективний та якісний рівень законодавчого регулювання проваджень стосовно здійснення виконавчої діяльності адміністративних органів. Цей закон для пересічного громадянина стане основою взаємовідносин з органами влади, забезпечить можливість бути вислуханим адміністративним органом та налагодить систему процедури оскарження рішень суб'єктів публічного адміністрування. Закон України «Про адміністративну процедуру», незважаючи на зауважені протиріччя та певні недоліки, такі як: наділення адміністративних органів «квазісудовими функціями», можливість заподіяння шкоди особі шляхом вилучення майна внаслідок помилки адміністративного органу та можливість суду вирішувати, який орган компетентний вирішувати справу став одним із головних проривів у законодавстві 2022 р. Цей Закон допоможе дебюрократизувати публічну адміністрацію загалом та окремі її складові (органи) і наблизити законодавство України до стандартів ЄС.

Список використаних джерел

1. Мілієнко О.А. Характеристика європейських та міжнародних принципів здійснення адміністративних процедур. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2020. № 1. Т. 1. С. 194-198.
2. Авер'янов В.Б. Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*. 2009. № 3. С. 8-14.
3. Сущенко Д.В. Проблематика правового регулювання здійснення адміністративних процедур. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. (270). № 8. С. 111-116.
4. Сущенко Д.В. Різновиди адміністративних процедур та категорії їх класифікації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. № 51. С. 39-43.
5. Адміністративна реформа в Україні. Проект Концепції адміністративного права в Україні. *Український правовий часопис*. 1999. Вип. 4.

6. Адміністративна юстиція: європейський досвід і пропозиції для України / автори-упоряд. І.Б. Коліушко, Р.О. Куйбіда. Київ, 2003. 536 с.
7. Зауваження Головного юридичного управління апарату Верховної Ради від URL 07.04.2021 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68834
8. Interfax-Ukraine. Зеленський підписав закон про адміністративну процедуру. Інтерфакс-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/839110.html>
9. Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України - Президент підписав Закон України «Про адміністративну процедуру». Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України. URL: <https://mspu.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-ukrayini-pro-administrativnu-proceduru>
10. Романенко С.О. Закон України Про адміністративну процедуру. *Expert: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. № 5(11). С. 131-145. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/11/8.pdf>
11. Об основах административных процедурах: Закон Республики Беларусь, 28.10.2008 р. № 433-3.
12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII: станом на 22 берез. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
13. Закон Федеративної республіки Німеччина «Про адміністративну процедуру». Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід та пропозиції для України / автор-упоряд. В.П. Тимошук. Київ, 2003. 496 с.
14. Рішення Хустського районного суду Закарпатської області від 29.07.2013 р. у справі № 713/3619/12. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32798764> (дата звернення: 08.06.2022).
15. Конституція України: від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР: станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#Text>
16. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
17. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження, Стратегія реформування державного управління України на 2016-2020 роки від 24.06.2016 № 474-р. Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2016. № 55. Стор. 36. Ст. 1919. Код акта 82442/2016.(Дата звернення: 15.06.2022)
18. Тимошук В. Історія та стан розробки проекту Адміністративно- процедурного закону в Україні, основні перешкоди його ухвалення. *Адміністративна процедура: особливості формування української концепції*: матеріали доповідей учасників Круглого столу (Харків, 15 вересня 2017 р.). Харків, 2017. С. 22-28.

References

1. Miliienko O.A. Characteristics of European and international principles of administrative procedures. *State and regions. "Law" series*. 2020. № 1. Vol. 1. pp. 194–198. (in Ukrainian).
2. Averianov V.B. The importance of administrative procedures in reforming administrative law. *Journal of Kyiv University of Law*. 2009. № 3. pp. 8-14. (in Ukrainian).
3. Sushchenko D.V. Problems of legal regulation of administrative procedures. *Entrepreneurship, economy and law*. 2018 (270). № 8. pp. 111-116. (in Ukrainian).
4. Sushchenko D.V. Varieties of administrative procedures and categories of their classification. *Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. "Law" series*. 2018. № 51. pp. 39-43. (in Ukrainian).
5. Administrative reform in Ukraine. Draft Concept of Administrative Law in Ukraine. *Ukrainian legal journal*. 1999. Issue 4. (in Ukrainian).
6. Administrative justice: European experience and proposals for Ukraine / ed. I.B. Koliushko, R.O. Kuibida. Kyiv, 2003. 536 p. (in Ukrainian).
7. Remarks of the Main Legal Department of the Verkhovna Rada Office. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68834 (in Ukrainian).
8. Interfax-Ukraine. Zelenskyi signed a law on administrative procedure. Interfax-Ukraine. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/839110.html> (in Ukrainian).
9. Ministry of Strategic Industries of Ukraine - The President signed the Law of Ukraine "On Administrative Procedure". Ministry of Strategic Industries of Ukraine. URL: <https://mspu.gov.ua/news/prezident-pidpisav-zakon-ukrayini-pro-administrativnu-proceduru> (in Ukrainian).
10. Romanenko Ye.O. Law of Ukraine On Administrative Procedure. *Expert: paradigms of legal sciences and public administration*. 2020. № 5 (11). pp. 131-145. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/11/8.pdf> (in Ukrainian).
11. On the basics of administrative procedures: Law of the Republic of Belarus dated October 28, 2008. № 433-3 (in Russian).
12. On the judiciary and the status of judges: Law of Ukraine dated 02.06.2016 р. № 1402-VIII: of March 22, 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (in Ukrainian).
13. Law of the Federal Republic of Germany "On the administrative procedure". Administrative procedure and administrative services. Foreign report and propositions for Ukraine / ed. V.P. Tymoshchuk. Kyiv, 2003. 496 p. (in Ukrainian).
14. Decision of the Khust District Court of the Zakarpattia Region of July 29, 2013 in the case № 713/3619/12. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/32798764> (in Ukrainian).
15. Constitution of Ukraine: dated June 28, 1996 № 254k / 96-VR: of January 1, 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr#Text> (in Ukrainian).
16. On administrative procedure: Law of Ukraine of February 17, 2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (in Ukrainian).
17. Some issues of public administration reform in Ukraine: Order, Strategy for Public Administration Reform of Ukraine for 2016-2020 from 24.06.2016 № 474-r. Cabinet of Ministers of Ukraine. *Official Bulletin of Ukraine*. 2016. № 55. p. 36. Art. 1919. Code of Act 82442/2016. (in Ukrainian).
18. Tymoshchuk V. The history and state of development of the draft Administrative-Procedural Law in Ukraine, the main obstacles to its adoption. *Administrative procedure: features of the formation of the Ukrainian concept*: materials of the reports of the participants of the Round Table (Kharkiv, September 15, 2017). Kharkiv, 2017. pp. 22-28. (in Ukrainian).

Viktoriiа TKACHOVA

student, Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3283-8126>

e-mail: victoriatkacheva2003@gmail.com

Pavlo LAVRYK

student, Yaroslav Mudryi National Law University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9666-8237>

e-mail: pavel.lav2017@gmail.com

LAW OF UKRAINE "ON ADMINISTRATIVE PROCEDURE". FIRST CRITICAL COMMENTS

The paper examines in detail the way to develop the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", which began in 1998. It is noted that the adoption of this Law was hampered by the Soviet past of Ukraine and the lack of awareness of the importance of adopting this legal act.

The adoption of the law on administrative procedure in the post-Soviet space at the beginning of the XXI century, the experience and concept of this law in some European countries are analyzed.

It is noted that Ukraine has repeatedly noted the priority and need to develop the provision of administrative services and the adoption of a law on administrative procedure in accordance with European standards.

It was emphasized that Ukraine has come a long way before the adoption of the Law of Ukraine "On Administrative Procedure", which was signed on June 13, 2022. The repeated presidential veto has become such an obstacle to the adoption of this Law.

The paper explains why this version of the Law was approved by international commissions.

There are always objections to any law and this case is no exception, so we analyzed three main shortcomings of this law, namely: giving administrative bodies "quasi-judicial functions", the possibility of causing harm to a person by confiscating property due to administrative error and the court's ability to decide, which body is competent to decide the case. However, it should be noted that these shortcomings did not prevent the adoption of this law on June 13, 2022.

In conclusion, it was emphasized that the adoption of the Law of Ukraine "On Administrative Procedure" is one of the outstanding achievements of our country, and despite the presence of certain serious shortcomings, it will be very useful for Ukrainian society. This Law will help bureaucratize public administration in general and its individual components (bodies) and bring Ukrainian legislation closer to the standards of the European Union.

Keywords: Administrative procedure, administrative law, draft law, law of Ukraine, legislation